

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942. JANUÁR 13.
Csibás Benő u. 3. I. ÉVFOLYAM, 9. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

A német rohamosztatok meg- semmisítettek 22 szovjet kiserődöt

Változatlan hevességgel folynak a keleti harcok — Északafrikában a tengely csapatai visszaverték a támadó angol osztagokat — Harcok Thaiföld és Burma határán — A japánok gyors ütemben veszik birtokukba a maláji félszigetet és Celebeszt — A burmai lakosság Japántól várja felszabadítását

Berlin Ribbentrop magyarországi tárgyalásairól

A háború legjelentősebb eseményei továbbra is Kelet-Ázsiában játszódnak le, ahol a japán csapatok fel tartóztathatatlan lendülettel törnek céljaik felé. Tarakán szigeten máris megtört az ellenség ellenállása és az ottlévő erők megadták magukat, míg Celebesz szigetén — amely Holland-India leggazdagabb és gazdasági szempontból legfontosabb szigete — döntéshoz közelnek a küzdelmek. Miután a szigetnek sem Anglia, sem Amerika nem tud segítséget adni, valószínű, hogy a japán hadsereg napok alatt megadásra kényszeríti az ottani védőket. Celebesz 1890 óta van a hollandok birtokában. Négy és félmillió lakosa van, akik közül mindössze 8.000 az európai.

A japán hadsereg legnagyobb erővel a maláji félszigeten és Thaiföld északi határán támad. A maláji félszigeten a japán légi erők hatalmas tömegei támadják a visszavonuló angolokat és — mint a keddi jelentések közlik — nagy pusztításokat visznek véghez a katonaság soraiban. A japán bombák katonasággal megrakott vasuti szerelvényeket semmisítenek meg és nagyszámú járművet pusztítottak el.

A hadműveletek így közelednek

Szingapur felé

A várost, amelyet kelet Gibraltárjának neveztek az angolok, fokozatosan teljesen elszigetelik a külvilágtól. A japán légi erők állandó ellenőrzés alatt tartják a Szingapurhoz vezető utakat és legutóbbi támadásukkal két nagy tehergőzöst és két tengeralattjárót rongáltak meg. Szingapurból az angol gyarmatok felé szünetel a hajóforgalom, ami kaucaukban, gumiban és a maláji félsziget egyéb terményeiben súlyos hiányokat idézett elő azokban az államokban, amelyek innen szerezték be szükségletüket.

Bangkoki jelentés szerint megindultak a hadműveletek Thaiföld és Burma határán is, ahova Csungking kínai elítéscsapatokat küldött. Burmában egyre fokozódik a feszültség a benszüllött lakosság és az angol katonaság között. A burmai benszüllöttek évtizedeken keresztül hiába harcoltak az angolokkal, hogy némi szabadságot vívjanak ki maguknak és most Japántól várják felszabadulásukat.

Nagy az elégedetlenség Anglia ellen Holland-Indiában, Ausztráliában

és Újzelandon is. A lapok — mint a svéd sajtó közli — keményen bírálják az angol hadvezetést és bünéül rójják fel, hogy nagyarányu mulasztásaival súlyos helyzetbe sodorta ezeket az országokat. Most ezek az országok saját erőikre vannak utalva, védelmük pedig kilátástalan, annál inkább, mert az angolszász flótának se híre se hamva.

Itt említjük meg, hogy Japán és Holland-India között most már formálisan is fennáll a háború. Japán a hadüzenettel kapcsolatban hangoz-

tatja, hogy támadásai csak az angolszász támaszpontok ellen irányulnak és a lakossággal szemben nem táplál ellenséges érzületeket.

Lisszabonban

Salazar elnöklete alatt rendkívüli minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács előtt Salazar megbeszélést folytatott a gyarmatügyi miniszterrel. Azt hiszik, hogy a rendkívüli minisztertanács Timor csendesóceáni gyarmat kérdésével foglalkozott. Közelebbi hírek még nincsenek.

Német hadijelentés

Berlin, január 13.

A vezéri főhadiszállás keddi hadijelentése szerint Krim félszigeten és a Donec kanyarulatban csak csekély harcitévőkészség folyt. A német csapatok Charkovtól keletre sikeres felderítést végeztek a szovjet állásokban. 93 szovjet katona a németek fogságába került, 312 pedig a csatatéren maradt.

A középső arcvonalon a Valdai-vidéken tovább folynak a harcok.

A leningrádi bekerítő arcvonalon német rohamosztatok megsemmisítettek 22 szovjet kiserődöt legénységükkel együtt. A Szovjet nagy vereségeket szenvedett és nagymennyiségű hadianyagot veszített.

A légi erők nagyarányu támadásaikkal érzékeny veszteségeket okoztak az ellenségnek.

Északafrikában, a szolumi arcvonalon visszaverték a tengely csapatai a heves ellenséges támadásokat. Agedábiánál az angolok páncélosokkal végrehajtott támadása megtört a tengelycsapatok ellenállásán.

Agedábia körzetében és Kirenejában eredményesen támadták a légi erők az ellenséges célpontokat. Légiharcban három angol repülőgépet pusztult el. A légi erők sikerrel folytatták a Málta elleni támadásokat. (MTI)

RIBBENTROP MEGTÁRGYALTA BUDAPESTEN AZ EURÓPAI HELYZETTEL ÖSSZEFÜGGŐ VALAMENNYI KATONAI ÉS POLITIKAI KÉRDÉST

Róma, január 13.

A Stefani iroda illetékes német hely nyilatkozatát közli, amely szerint Berlinben meg vannak elégedve Ribbentrop budapesti tárgyalásainak eredményével.

Ribbentrop — a Stefani jelentése szerint — megtárgyalta a magyar kormányval a két ország közötti viszonyt érintő kérdéseket, valamint az egész európai helyzettel összefüggő katonai és politikai problémákat. (MTI)

A TENGYELCSAPATOK HŐSI ELLENÁLLÁSÁN MEGTÖRTEK AZ ANGOL TÁMADÁSOK

Róma, január 13.

Az olasz főhadiszállás keddi hadijelentése közli, hogy a Szollum szakaszán indított heves brit támadások megtörték a tengely csapatainak hősi ellenállásán. Agedábiától délre visszaverték az ellenség páncélosokkal végrehajtott támadását és több ellenséges gépjárművet elpusztítottak. A légi erők 3 angol gépet lelőttek.

Az angol légi erők támadást vezettek Tripolisz és Homert ellen. A kár jelentéktelen.

Málta ellen eredményesen folytatták a támadásokat. (MTI)

A fényűzést

fokozatosan meg kell szüntetni, hogy az egy szerűbb ember szükségleteit biztosítani lehessen. Ez az átalakulás, amely most megkezdődött már, nem más, mint a nemzeti összefogás megvalósítása gazdasági téren.

Azok a gyárak, amelyek eddig luxuscikket gyártottak kifinomult izlésű embereknek, ezután gyártsanak olcsó ruházati cikket. Természetes, hogy ez az átállítás kevesebb hasznot hoz, de szükség van rá. A haszonszerzésre irányuló törekvést mérsékelni lehet, sőt mérsékelni köteles minden keresztény magyar a hazáért érdeklőben.

A népruházati akció a szilárd gazdasági front kiépítése tulajdonképpen. Nemcsak a harctéren kell küzdeni, de a belső arcvonal megerősítése is éppen olyan fontos, mint a jó lövészarok. Ez a belső arcvonal legyen telített népi erővel. Legyen erős, eleven, ellenállóképes. Legyen alapja a külső frontnak, talapzata, amely támogat minden nemzeti megmozdulást.

A fényűzésről, a luxusról igazán lemondhatunk. Nem elég lelkesedni, tapsolni, ünnepeket, mulatságokat, manifesztációkat, közebédeket rendezni. Mert ettől még igazán nem erősödik a nemzet. Legyen mindenki katona a maga helyén, dolgozzon a gazdasági front kiépítésén. A magyar társadalom kötelessége, hogy segítse a hatóságokat a hivatalos intézkedések végrehajtásában.

A végső győzelem nem csak a fegyvereken múlik, hanem mindenkin, azokon is, akik itthon dolgoznak és lemondással, fegyelmettséggel szolgálják a szebb és a jobb jövőt.

ARENA MOZI

SZERDA—PÉNTEK

A vénlány

Főszerepben:

BETTE DAVIS, MIRIAM HOPKINS, GEORGE BRENT.

Pótműsor: a legújabb magyar és olasz híradó

Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9 vasár- és ünnepnap 3.30, 6.15 és 9 órakor.

ROOSEVELT MUNKAÜGYI HIVATALT ALLITOTT FEL

Washington, január 13.

Roosevelt elnök rendeletileg munkaügyi hivatalt állított fel. A munkaügyi bizottságnak 12 tagja van és az a feladata, hogy elsimítsa a mun-

kaadók és munkások közötti nézeteltéréseket és kiküszöbölje a bérharcokat. (MTI)

ANGOL—AMERIKAI AKCIÓ KÉSZÜL ÍRORSZÁG ELLEN

Stockholm, január 13.

A svéd lapok szerint valószínű, hogy a közeljövőben angol—amerikai akciót indítanak Írország ellen, abból a célból, hogy Írországot a maguk oldalára kényszerítsék. (MTI)

SZINGAPURBAN LETARTÓZTATTÁK A RÁDIÓ ÉSZAKAMERIKAI HIRMGYARÁZÓJÁT

Bangkok, január 13.

Az angol hatóságok letartóztatták Brown északamerikai újságíró, a szingapuri rádió hirmagyarázóját, aki minden nap helyzetképet adott északamerikai hallgatóknak a harctéri helyzetről, azért, mert magyarázatai állítólag csüggesztőleg hatottak a közvéleményre. (MTI)

NEMZET MOZI

TELEFON 158.

HÉTFŐ—SZERDA

Csak 16 éven felülteknek!

A postamester

Puskin örökbecsű regénye filmen.

Főszerepben:

HEINRICH GEORGE, HILDE KRAHL

A német-francia viszony

Berlin, január 13.

(TP) A párizsi sajtónak a vichy kormány ellen irányuló kritikájával kapcsolatban elhangzott kérdésre a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője kijelentette, hogy Németország nem avatkozik be a franciák belügyeibe. Franciaországhoz való viszonyát a fegyverszüneti szerződés szabályozza.

Arra a kérdésre, hogy Franciaország-ra nem vár-e meghatározott feladat Európa újrendezésében, a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője válaszában kijelentette, hogy a franciákat nem lehet kényszeríteni arra, hogy kiharcolják helyüket az új Európában, ha nem akarják. Nem arról van szó, mintha Németországnak kellene kiharcolnia a franciák bizalmát, hanem fordítva, a franciáknak kellene megszerezniük Németország bizalmát. Amennyiben francia részről utalnának arra, hogy Franciaország jövője érdekében aktívan kell résztvennie az Európa újrendezéséért folyó harcban, úgy ez az utalás helyes, ugyanis minden állam, amely félrevonul, jelentéktelenné válik, tekintet nélkül arra, hogy 6 millió vagy 40 millió lakost számlál-e.

Nem valósultak meg az észak-afrikai angol tervek

Róma, január 13.

A Stampa megállapítja, hogy az angolok libiai tervei mindeddig eredménytelenek maradtak. A brit hadvezetőség még nagyon messze van attól, hogy akár megsemmisítse, akár bekerítse a tengelycsapatokat. Az angol lapok most azt írják, hogy Anglia hadiflottája segítségével fog csapást mérni a tengelyhatalmakra, ez azonban valószínűleg Anglia újabb súlyos veszteségével jár. (MTI)

UJABB FRANCIA ÖNKÉNTES ALAKULATOK INDULNAK A KELETI FRONTRA

Vichy, január 13.

A megnemszállt Franciaországban nagyszámú önkéntes jelentkezett a keleti frontra. Ezeket a hét végén Versaillesbe szállítják, amely a megszállt és megnemszállt francia területek önkénteseinek gyülekező helye, innen pedig tovább szállítják őket az arcvonalra. (MTI)

KÖZÖS MEXICOI—USA VÉDELMI BIZOTTSÁG ALAKUL

Washington, január 13.

Mexico és az Északamerikai Egyesült Államok közös védelmi bizottságot létesítenek. (MTI)

A SVÉD KÜLPOLITIKA CÉLJA A BÉKE ÉS SZABADSÁG MEGŐRZÉSE

Stockholm, január 13.

(Bud. Tud.) A svéd országgyűlés 1942 rendes ülészakát Gusztáv király a királyi kastélyban hagyományos ünnepélyességgel nyitotta meg. Trónbeszédében a király kijelentette, hogy a svéd külpolitika célja továbbra is a béke és a csorbitatlan szabadság megőrzése. A trónbeszéd azután az ország súlyos helyzetével foglalkozott. Ezután a következőket mondotta: Honvédelmünket állandóan fejlesztettük.

Japán husz éven át készült a háborúra

Tokió, január 13.

Masunaga japán tengernagy nyilatkozott a Pearl Harbour elleni japán támadásról. Kijelentette, hogy a japánok már régen tudták, hogy a páncélos csatahajók legveszedelmesebb ellensége a légi torpedó. Ennek kezelését azonban nem lehet gyorsan elsajátítani és Japán 20 év óta készülődik erre. Már korábban megállapították, hogy a bombák azért nem alkalmasak a

csatahajók elsüllyesztésére, mert robbanóanyaguk jórészt a levegőben pocsékolódik el. A torpedó ezzel szemben mindig hatásos. Különösen akkor, ha több torpedót lőnek ki ugyanarra a célpontra. Megtörténik, hogy a második torpedó az első által ütött rést találja el. Így történt meg, hogy az említett támadásnál az egyik hadihajó valósággal kettévált. (MTI)

Az angol csapatok fáradtak, a japánok pedig állandóan friss csapatokat dobnak harcba a maláji félszigeten

Amsterdam, január 13.

Az angol lapok a maláji félszigeten folyó harcokról szóló tudósításaikban megállapítják, hogy a japán csapatok úgy számbeli fölényükkel, mint kiképzésükkel és felszerelésükkel messze felülmúlják az angolokat. Angliának erős katonai egységek odaszállítására és mindenek előtt sok repülőgépre van szüksége, hogy eredményesen vegye fel a harcot a japánokkal. Az angol csapatokat már kimerítették a szakadatlanul tartó harcok, míg a japánok állandóan friss csapatokat tesznek partra és ezekkel szorítják vissza

az angolokat.

A Daily Express szerint a japánok légifőlnyét Nyugat-Malajában misem bizonyítja jobban, minthogy az angolok azonnal a gumültvényekre és az őserdőkbe menekültek, ha repülőgépzugást hallanak, mert tudják, hogy a repülőgép nem lehet angol, hanem japán.

Az angol sajtó szerint Kuala Lumpur elvesztése után az angolok visszavonultak 60 kilométernyire délre a várostól. Ez a hely Szingapurtól 300 kilométernyire van északnyugati irányban. (MTI)

Bengáliában betiltották a vallásos körmeneteket

Sangháj, január 13.

Bengáliában a kormány legújabb rendelete szerint tekintettel a légitámadások veszélyére tilos mindennemű vallásos körmenet és gyüle-

kezés. A mohamedánok és hinduk nem keresztek fel csoportokban a templomokat sem. A hívők csak egyenként mehetnek be a templomba és imájuk után kötelesek azonnal távozni. (MTI)

Anglia teljesítette mindazokat a szovjet követeléseket, amelyek teljesítését Németország megtagadta

Róma, január 13.

A Messagero hosszabb cikkben foglalkozik azokkal az engedményekkel, amelyeket Anglia tett a Szovjet javára. A lap az angol és a szovjet sajtó egybehangzó jelentéseiből megállapítja, hogy London hozzájárult mindazon szovjet követelések teljesítéséhez, amelyeket Molotov berlini látogatása alkalmával felhozott és amelyek teljesítését Hitler annakidején megtagadta. Ezek között igen jelentős az az engedmény, amelyet a Szovjet a Balkán félszigettel és Bulgáriával kapcsolatban kapott. A Szovjetnek régi törekvése, hogy közvetlen érintkezése legyen Bulgáriával és ellenőrzése alá vegye a Boszporuszt Anglia azzal, hogy hozzájárulását adta ehhez tulajdonképpen lemondott egész balkáni politikájáról, amelynek sarkköve Konstantinápolynak a Szovjettől való megvédése volt. (MTI)

államtitkár vezetése mellett, valamint Peru, Honduras, Cuba, Paraguay, Bolivia és Mexico küldöttsége is. Az értekezlet január 15-én kezdődik. (MTI)

A BEVITEL HIÁNYA A VAS- ÉS FÉMHULLADÉK GYÜJTÉSÉRE KÉNYSZERITI AZ ANGLOKAT

Amsterdam, január 13.

Az angol munkaügyi miniszter rendeletet adott ki, amely elrendeli a vas- és fémhulladékok gyűjtését. Hir szerint rendelet készül a 3 tonnát meghaladó vaskészletek bejelentésének kötelezővé tételére. Ezek az intézkedések azért váltak szükségessé, mert elmaradtak az amerikai vasszállítmányok. (MTI)

TÖRÖK—ANGOL KERESKEDELMI EGYZEMÉNY

Ankara, január 13.

Törökország és Anglia között gazdasági megállapodás jött létre, amelynek értelmében Törökország 3 millió fontsterling értékű árut vásárol az angoloktól. (MTI)

TÖBB ÁLLAM KÜLDÖTTISÉGE MÁR MEGÉRKEZETT A RIODEJANEIROI ÉRTEKEZLETRE

Rio de Janeiro, január 13.

A riodejaneiroi amerikai-közi értekezletre sorra érkeznek a küldöttségek. Megérkezett már az Egyesült Államok küldöttsége Welles külügyi

Letartóztatták a németellenes merényletekre tömörült francia terroristákat

80 degaullista és kommunista merénylő került renőr kézre

Párizs, január 13.
A francia rendőrség letartóztatott 80 személyt, akiknek részük volt a német katonák elleni merényletek megszervezésében. Ezzel az egész terrorista bünszövetkezet a hatóságok kezére került. A merénylők de Gaulle emberei és kommunisták.

Vichyben azt hiszik, hogy rövidesen nyilvánosságra hozzák a letartóztatottak névsorát. (MTI)

A nagyvilágból

Argentína megtiltotta a gumikivitel tekintetével arra, hogy a kaucsuk kivitel nehézségeibe ütközzik.

Vargas brazil elnök felhatalmazta a légügyi minisztert, hogy a nemzetvédelmi szempontból fontos anyagokat és közlekedési eszközöket lefoglalhassa.

Varsóban a németek mágneskészülékekkel kutadják a romokat, hogy felkutassák a használható gépeket és vasanyagot. Eddig 2.000 gépet találtak. A használhatatlan vasanyagot beolvastják.

15 ANGOL REPÜLŐGÉP SEMMISÜLT MEG SZINGAPUR BOMBÁZÁSA ALKALMÁVAL

Tokió, január 13.

A Szingapur elleni két légitámadás alkalmával 15 brit gép semmisült meg. A japánoknak nem volt veszteségük. (MTI)

Két és félevesi fegyházra ítélték egy árdrágító verbászi kereskedőt

A zombori törvényszék uzoratanácsa kedden délelőtt tárgyalta Katz József verbászi fűszerkereskedő ügyét. Katz 700 kilogram borsot rejtett el, amikor a hatóságoknak tudomására jutott ez, megjelentek a kereskedőnél. A házkutatás során 500 kilogram borsot találtak raktárában.

Az árut lefoglalták, a kereskedőt pedig letartóztatták.

Kedden délelőtt a bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után a kereskedőt két és félevesi fegyházbüntetésre, öt évi

polgári jogvesztésre, iparendélyének elvesztésére ítélté.

Ezenkívül három évre eltiltották minden élelmiszer üzlet vezetésétől, ezer pengő vagyoni elégtételre kötelezték és elkobozták a lefoglalt borsot.

Társait, Schneider Jakabot, Valter Jánost, Vitt Emilt és Molter Gyula kereskedőket 100—800 pengőig terjedő pénzbüntetésre ítélték. Katz a kiskereskedőknek 37-38 pengőért adta a bors kilogramját. A fogyasztók 40—44 pengőért kapták a borsot.

Kedd, szerda és péntek hústalan nap

Mely napon milyen húst szolgáltathatnak ki a mészárosok?

A kormány most kiadott rendeletében a hústalan napok újabb szabályozását rendelte el. A rendelet szerint kedden, szerdán és pénteken semmiféle húst sem nyers, sem konzervált vagy elkészített állapotban fogyasztó részére kiszolgáltatni nem szabad. A kiszolgáltatási tilalom egyaránt vonatkozik a húsarúsító iparosokra és kereskedőkre, valamint a vendéglátóüzemekre.

A kiszolgáltatási tilalom a hét többi napjaira olyképp módosul, hogy tilos hétfőn borjú-, sertés- és juhust, csütörtökön borjú- és juhust szolgáltatni. A Gergely-naptár szerinti (piros betűs) vagy nemzeti ünnepekre a kiszolgáltatási tilalom nem áll fenn, tehát ezeken a napokon bármely hús kiszolgáltatható.

Nem vonatkozik a kiszolgáltatási tilalom a baromfi, házinyul, lóhús, hal, zsir, háj, szalonna és töpörtyű, hurka, disznósajt, belsősér (nyelv, tüdő, szív, vese, máj, velő, mirigy, pác, vér és csont), valamint az ezekből vagy ezek felhasználásával készült élelmiszerek és ételek árusítására, illetőleg a vendéglátói üzemekben való kiszolgáltatásra.

A vendéglátó üzem alatt kell érteni a vendéglőket, kávéházakat, vendéglői üzemeket fenntartó kávéházakat, kocsmákat, kifőzést és kifőzést fenntartó kávéházakat, ételeket helyben fogyasztásra kiszolgáltató egyéb üzemeket, továbbá vállalat, intézet, intézmény által fenntartott étkezőt.

A korlátozások nem vonatkoznak a m. kir. honvédségre, a kórházakra, gyógyintézetekre és a gyermeknevelő intézetekre.

ÚJ REND A VENDÉGLŐBEN ÉS KÁVÉHÁZBAN

A rendelet szerint a vendéglőkben és a vendéglői üzemek fenntartó kávéházakban naponta legfeljebb kétféle levest, kétféle köretet vagy főzeléket, háromféle halételt — ezek közül azonban csak az egyiket lehet zsiradék felhasználásával készíteni — és kétféle húsételt és kétféle tésztát szabad előre elkészíteni és az

étlapon feltüntetni. Zsiradék nélkül bármiféle köret és főzelék szabadon készíthető.

Egyéb vendéglátó üzemekben azonban csak egyféle húsételt és kétféle halat lehet előre elkészíteni és az étlapon feltüntetni.

A kiszolgáltatási tilalom nem vonatkozik az apróhúsból, sertésfejből, borjúfejből, borjúlából, ökörszájból és ökörörszályból, továbbá elsősorészekből készült gulyásra, pörköltre, paprikásra, töltött vagy rakott káposztára és töltött paprikára. Az ezen anyagok felhasználásával készült ételekből naponta egyfélével szabad előre elkészíteni, az étlapon feltüntetni és kiszolgáltatni.

Az előre elkészített ételeken kívül megrendelésre frissen elkészítve csak egyféle húst lehet kiszolgáltatni a vendégnek.

A vendéglőben és vendéglői üzemek fenntartó kávéházban lóhúst vagy lóhús felhasználásával készült ételt kiszolgáltatni nem szabad.

MINDEN NAP EGY „SZABAD ÉTEL”

Az apróhúsból, sertésfejből, borjúfejből stb. készült és engedélyezett ételekből a vendéglőkben, valamint vendéglői üzemek fenntartó kávéházban, kifőzésben és kifőzést fenntartó kávéházban a hét minden napján egy úgynevezett „szabad ételt” kell készíteni, amelyet az étlapon fel kell tüntetni és zsiradékváltójegy nélkül kiszolgáltatni.

Vendéglátó üzemben húst, halat, burgonyát és tésztát bő zsirban kisütve nem szabad készíteni és kiszolgáltatni.

Egy személy számára csak egy adag levest, húsételt körettel vagy főzelékkel, tésztát vagy sajtot szabad kiszolgáltatni. Köretből vagy főzelékből még egy pótadag is kiszolgáltatható. Egy husadag csont nélkül 120 grammal, csonttal 150 grammal, szárnyas-husadag 200 grammal, a főzelékhez feltétként adott hus adagja 60 grammal több nem lehet. Hús és zsir felhasználása nélkül készült bármiféle saláta, friss- vagy aszalt gyümölcs korlátozás nélkül kiszolgáltatható.

Halkonzervek, olajos halak, szalonka, liba- és kacsamáj továbbá a korlátozás alá nem eső húsételekből készült kocsonyák és aszpikos készítmények kiszolgáltatása a hét minden napján szabad.

A hideg ételek kiszolgáltatására jogosított kocsmaokban csak kétféle hideg húsételt szabad kiszolgáltatni.

Szanatóriumok és gyógyintézetek, valamint diétás ételek rendszeres kiszolgáltatására rendezett vendéglátó-üzemek annak, aki hatósági orvosi igazolvánnyal igazolja, hogy diétát tart, a hústalan napok, illetve a hús-kiszolgáltatási korlátozások figyelembevételével a kiszolgáltatható ételekből diétás ételeket is készíthetnek és kiszolgáltathatnak. A diétás ételeket az étlapon feltüntetni nem szabad.

TOJÁS CSAK FŐÉTEL LEHET

A vendéglátó üzemekben készíthető és kiszolgáltatható ételekkel kapcsolatban a kormány által kiadott rendelet értelmében tojásételt (lágy tojás, kemény tojás, rántotta, gomba tojással, velő tojással, sonka tojással, mojonézes étel stb.) kiszolgáltatni csak abban az esetben szabad, ha azt a fogyasztó húsételt helyett a főétkezések (ebéd, vacsora) alkalmával fogyasztja.

Kávéházakban és kávéházakban tojásételt csak 13 órától 15 óráig és 20 órától üzemzárásig szabad kiszolgáltatni.

A vendéglátóüzemek, cukrász-, mézes kalácsos, pékipari és egyéb ipari üzemek által felhasználható tojás mennyiségét Budapestén a közellátási miniszter, egyéb helyeken a közellátási kormánybiztosok állapítják meg az illetékes ipartestület meghallgatása után. (MTI)

HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK HADIKONYHA-NAPI

A közellátásügyi minisztérium a közönség és a mészárosok tájékoztatása érdekében táblázat-szerűen közli, hogy mely napon milyen húst szolgáltatatható ki és fogyasztatható. Eszerint kedden, szerdán és pénteken húst nem szolgáltatathatnak ki. Hétfőn csak marhahúst, csütörtökön sertést és marhát, szombaton és vasárnap pedig sertés, marha, borjú és juh-hús szolgáltatatható ki.

Miután a korlátozások abaromfi-, vad-, lóhúsra, hurkára, disznósajtra és belsősérre és az ezekből készült élelmiszerekre nem vonatkozik, ezek mindenkor kiszolgáltathatók és fogyasztathatók.

Hétfőn és csütörtökön hadikonyha-napokat vezetnek be. Ezeket a napokon olyan ételeket fogyaszthat a lakosság, mint a katonaság.

A MÁV megszüntette a rövid időtartamra szóló kedvezményes áru bérletjegyeket

A MÁV igazgatósági, mint a Vasúti és Közlekedési Közlöny jelenti, a kereskedelmi minisztertől nyert jóváhagyás alapján a rövid időtartamra szóló kedvezményes áru bérletjegyek kiadását február elsejétől további intézkedésig beszünteti. Ezzel egyidejűleg az 1936 augusztus 1-től érvényes, rövid időtartamra szóló kedvezményes áru bérletjegyek árait és az ezekre vonatkozó határozományokat is hatályon kívül helyezi. A január 31-éig bezárólag megváltott bérletjegyeket érvényességük tartamának lejártáig elfogadja a MÁV igazgatósága.

Mozgó templomok Németországban

Németország az egyetlen állam Európában, amelynek motorosított templomai is vannak. Az oltárt gépkocsira szerelik. A „mozgó templomok” a legtávolabbi helyeket is fölkeresik és az istentiszteleteken igen sokan vesznek részt. A gépesített katolikus templomok száma jelenleg harminc egy. A szükséges hajtóanyagot a háború alatt is zavartalanul megkapják.

A háboru útján...

HOLLAND-INDIA

Holland-India a világ legértékesebb szigetgyarmata. Igen gazdag fontos nyersanyagokban, így például a világ kininszük ségletének 93 százalékát, a borsnak 71 százalékát, a koprának 30 százalékát a teának 14 százalékát innen fedezi, azonkívül jelen tékeny forrása kávénak, cukornak, dohány nak, növényi és ásványi olajnak és fűszereknek. Gazdag ércekben és egyéb nyersanyagokban is. Az 1938 évi termelési adatokat vizsgálva Holland-India gazdaságáról szemléltető képet adnak az egyes terméscsoportok mutatói. Kőolajból 7.398.000 tonna, szénből 1,5 millió tonna, gumbiból 3.027.000, ónból 2.698.000, bauxitból 230.000, sisalkenderfonalból 88.400, dohányból 539.000, teából 81.000, kávéból 103.800, koprából 554.000, rizsből 6000 tonna termelt. Az öntermelés mennyisége nem fedi a termelőképeséget, mert 1938-ban a nyomott világgiazi ónárak következtében a hollandindiai bányatulajdonosok nem tartották érdemesnek az ónvilágkattell által arra az évre megállapított termelési hányad teljes kihasználását.

A több ezer szigetről álló szigetcsoportnak a holland uralom alá tartozó része 733.000 négyzet méter. Az 1930 évi statisztika 61 millió népességet mutat ki ezen a területen. A legutóbbi becslés szerint ez a szám azóta elérte a 70 milliót. A nagyrészt malajai őslakosság mellett 250.000 fehér ember, főleg holland és 5000 japán él Holland-Indiában, amely a világ egyik leg sűrűbben lakott területe. Jáván, az 5000 kilométer vasuti hálózattal rendelkező sziget csoport központján a népsűrűség 1930-ban 395 volt négyzetkilométerenként, a holland anyaország 231,4 négyzetkilométerenkénti lélekszámával szemben.

A háború megelőző években Holland-India (nagy részben mezőgazdasági, bányászati és erdészeti termékekből álló) kivitelének értéke elérte az évi 500 millió dollárt és lényegesen meghaladta a főleg kész árukából álló behozatal értékét. A legfontosabb kiviteli cikkek közé tartozik a kaucsuk, az ón és az olaj. Az ezek iránti kereslet a háború következtében lényegesen megnövekedett, úgyhogy a múlt évi összes kivitel értékének fele ezekre a cikkekre esik. A kivitel az utóbbi évek statisztikája szerint állandóan emelkedik. 1935-ben 445,68 millió forint, 1940-ben pedig már 873,47 millió forint és 1941 első negyedében 118,90 millió forint volt.

Már a japán-amerikai-angol háború előtt is rendkívül súlyos volt Holland-India gazdasági helyzete, mert Európával való kereskedelme Angliát kivéve az európai háború kitörése óta csaknem teljesen szünetel és ehhez a nehézséghez nemrégiben a yen-saldóknak brit és amerikai részről történt zárolása, valamint Japán felé irányuló kiviteli tilalom is járult, minthogy Holland-India csatlakozott ezekhez a rendszabályokhoz. Így azután a gyarmat ropant nyersanyaggazdagsága mellett is ellátási nehézségekkel küzd, ami katonai-politikai megfontolásokkal társulva, bizonyos fokig háborús jellegű beavatkozásra készítette a gazdasági kormány vezetőit a közellátás biztosítására.

Amióta Holland-India Európából nem tudja ellátni magát a szükséges készárukkal, az Egyesült Államokból akarta fedezni tömegcikk-szükségletét. Minthogy azonban Holland-Indiában csak az igen olcsó tömegcikk helyezhető el, ilyet pedig Amerika mostanában már nem igen gyártott, azonkívül a hadirendelések is túlterhelték az Egyesült Államok iparát, úgyhogy nem vállalhatta magára egy távoli idegen terület polgári szükségleteinek ellátását, másutt kellett megvásárolni a szükséges cikkeket és ez a hely Japán volt. Mind a közelség, mind az alacsony árak megelégedtek a hollandindiai piac kívánásá-

gainak. Főleg textíliárukat kapott Holland-India Japánból, amelyekért kőolajjal fizetett. A politikai események azonban ennek a fejlődésnek véget vetettek.

Holland-India ugyanis igen erős gazdasági kapcsolatban van Singapore-ral s az angolok gazdasági ellenőrzés alatt is tartják a holland gyarmatot. Singapore körülbelül a közgazdasági központ szerepét játssza Holland-India életében. Rövid idővel ezelőtt devizaegyezmény jött létre Holland-India és Singapore között, amely lényegileg egész Holland-India devizagazdálkodását Singapore ellenőrzése alá rendeli. A singaporei devizahatóságok állandó képviselőt tartanak Batáviában, bár csak »tanácsadó» minőségben.

Singapore a hollandindiai nyersanyagok előkészítő állomása. Elsősorban a vadon tenyésző gumit veszik kikészítés alá Singaporeban, ahová nagymennyiségű hollandindiai nyersgumi érkezik füstölés és

becsomagolás végett. Az ültetvényeken szüretelt gumit a helyszínen készítik elő a kivitelre. Régebben Singapore sokkal nagyobb méretekben foglalkozott ezzel a tevékenységgel, de az 1931 évi válság óta elvesztette ezt a szerepét. Jelenleg a vadon tenyésző gumiból szüretelt nyersgumi ismét 30 százalékát teszi az egész hollandindiai gumitermésnek úgyhogy a singaporei gyárak megint szerepet kaptak a nyersgumi előkészítésében.

A termények szállításában szintén Singaporetól függ Holland-India: az Egyesült Államok felé vezető behajózások Singaporeból irányítják. Itt osztják el ugyanis a rendelkezésre álló hajóteret a United States Maritime Commission állandó képviselője az Egyesült Államokba irányuló szállítások részére vagyis Holland-India szállítási lehetőségei a singaporei amerikai hatóságoktól függenek, amelyek viszont szorosan együttműködnek a britekkel. Így azután a jelenlegi háború tartama alatt a most kitört távolkeleti háború kirobbanásáig, ill. a jelenlegi helyzet megváltozásáig a holland gyarmat teljesen az angolszások gazdasági irányítása alatt állt.

Házasságkötés előtt

Hogyan kell megszerezni a tisztiorvosi bizonyítványt

Február 1-én lép életbe az a belügyminiszeri rendelet, amely a házasságkötés előtti szükséges orvosi vizsgálatról szóló rendelkezések végrehajtását tárgyalja. Február 1-től kezdve csak abban az esetben rendel el az anyakönyvvezető a házasságkötés kihirdetését, ha előbb bemutatják a tisztiorvosi bizonyítványt, mert némely esetben ezen bizonyítvány kiadása előtt esetleg olyan vizsgálatot is kell végezni, amelynek eredménye több napot vehet igénybe, célszerű, hogy a házasságkötés előtt tájékozódjanak a rendelet intézkedéseiről.

A tisztiorvosi bizonyítványt a házasságkötés lakóhelye szerinti illetékes tisztiorvos állítja ki. Ez a bizonyítvány 30 napnál régebbi keletű nem lehet. A házasságkötésnek tehát, melótt az anyakönyvvezetőnél kihirdetésnél jelentkeznek, célszerű egy vagy két héttel előbb megjelenni a tisztiorvos hivatalos helyiségében, meg kell magat vizsgáltatnia. A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a házasságkötés nem szenved-e fertőző gümőkórban, vagy fertőző nemi betegségben.

A tisztiorvos az egészségi állapot megállapításához szükséges adatokra kihallgatja a házasságkötőt, — megfelelő kérdőívet tölt ki. A házasságkötőnek eme kérdőívet alá kell írnia. Ha a vizsgálat alapján a házasságkötő sem fertőző gümőkórban, sem fertőző nemi betegségben nem szenved, azonnal megkapja a megfelelő bizonyítványt. Ha ezen betegségek fennállásának gyanúja forog fenn, akkor a bizonyítványt mindaddig nem állítja ki a tisztiorvos, amíg fertőző képessége meg nem szűnik. Ha azonban közben (gümőkór tekintetében) tüdőbeteg gondozó intézet, egészségvédelmi szolgálat, tüdőbeteg szanatórium, kórház, tudományegyetemi klinika vagy biztosító intézet által gümőkóros betegek részére fenntartott kórház tüdőbeteg otthon azt igazolja, hogy a házasságkötő nem szenved fertőző gümőkórban s ez a bizonyítvány 30 napnál nem régebbi keletű, akkor a tisztiorvos kiadja a bizonyítványt. Sőt ilyen esetben a tisztiorvos a házasságkötő személyes megjelenését és megvizsgálását is elengedheti.

Ha a tisztiorvos a házasságkötő gümőkóros voltára, vagy nemibetegségére valló gyanús tüneteket észlel, erről a házasságkötőt szóbelileg értesíti, sőt ezen gyanúját s emiatt a szükséges orvosi bizonyítvány kiadásának felfüggesztését írásban is tudomására hozza.

A tisztiorvos mellőzheti a vizsgálatot, ha a házasságkötő nő, a menyasszony, a belügyminiszer által erre feljogosított orvosnak 30 napnál nem régebbi keletű bizonyítványával igazolja, hogy sem fertőző gümőkórban, sem fertőző nemi betegségben nem szenved. Ez tehát csupán a vizsgálat mellőzésére, de nem a megjelenés mellőzésére és csupán a házasságkötő nőre, a menyasz-

zonyra vonatkozik. Kik adhatnak ilyen bizonyítványt? A háziorvosok, az uradalmi orvosok, a lakóhely szerint illetékes városi, községi és körorvosok, a biztosító intézetek körzeti kezelő orvosai. Ilyen bizonyítvány szolgáltatása esetén, ha tisztiorvos a vizsgálatot mellőzhetőnek találja, kérdőív kitöltése nélkül kiadhatja a megfelelő bizonyítványt.

Ha a házasságkötő valamelyike gümőkórban vagy nemibetegségben, — vagy mind a kétben szenved, akkor a tisztiorvos megtagadja a bizonyítvány kiadását. A megtagadás miatt panaszt lehet tenni az illetékes törvényszéknél.

10.000-nél kisebb lélekszámú városokban és községekben 4, ennél nagyobb lélekszámú városokban és községekben 8 pengőbe kerül a tisztiorvosi bizonyítvány. Ezen összeget abban az esetben is előre be kell fizetni a tisztiorvos által kiadott csekkalapon, ha a vizsgálat a bizonyítvány megtagadásával jár. Ha azonban már egyszer a házasságkötő leróta a díjat, akkor második vagy következő esetben nem kell fizetnie a díjat csak egy alkalommal kell leróni. Nem fizetnek díjat a hatóságilag igazolt szegények és azok sem, akiknek legfeljebb 1000 pengő értékű ingatlan vagyonuk van, vagy akiknek jövedelme vagy keresete nem haladja meg a lakóhelyén szokásos közönséges napszámot. Minden házasságkötéshez szükséges orvosi bizonyítvány illetékmentes, okmánybélyeget tehát nem kell vásárolni.

Elítelt kulai árdragítók

A törvényszék uszoratanácsa árdragítók felett ítélték. A vádlottak, valamennyien kulaiak voltak.

Tiszler György dívatáru kereskedőt 8000 pengő pénzbüntetésre és a lefoglalt áru elkobzására ítélték. Wekerle Péter kész ruhakereskedőt ezer pengő pénzbüntetésre és a lefoglalt áru elkobzására ítélték. Nusz György kulai kocsmáros drágábban mérte a spriccert és emiatt 20 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Özvegy Wekerle Jakabné 30 pengő, özvegy Lendák Károlyné 25 pengő pénzbüntetésre ítélték. Mindketten a burgonyát adták drágábban.

Hirdetéseket

a vasárnapi lapsra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azonnal érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

Reök Andor szabadkai főispán beiktatása

„Szent Mária városa ősei tradíciójához hiven hű maradt a nemzeti gondolathoz”

A Délvidék szabadkai szerkesztősége jelenti: Szabadka város polgármestere a magyar trikolor színeivel keretezett meghívón értesíti a város és a társörvényhatóságok közönségét arról, hogy

„az isteni gondviselés szent végzéséből rabságának méltatlan bilincseitől megszabadult és Szent István kardinálnak oltalma alá visszakerült Szabadka sz. kir. város törvényhatósága» január 24-én délelőtt 11 órakor tartja alakuló diszközgyűlést és ennek keretében iktatja be dr. Reök Andor főispánt méltóságába.

Az egykor majd történelmi dokumentumnak számító meghívó kiemeli, hogy

„Szent Mária városa ősei tradíciójához

hiven hű maradt a 23 évi elnyomatás alatt is a nemzeti gondolathoz»

és ez ünnepélyes életkezdemény is kifejezést ad

»a Magyar Igazsághoz vetett rendületben bizalmának»

és annak az erős elkötelezettségnek, hogy »teljes erővel akar küzdeni a nemzeti közösségbe újból bekapcsolódva a nagy Regnum Marianum helyreállításért.»

A közgyűlést megelőzőleg a törvényhatósági bizottság tagjai és a meghívottak háromnegyed 9 órakor a Szent Teréz kegyuri templomban ünnepélyes Veni Sancte-n vesznek részt, amelyet Ijjas József érseki biztos celebrál.

Budapesten hajszolják a pacséri kettős rablógyilkosság tetteseit

A fővárosban bujkálnak a gyilkosok?

Néhány nappal ezelőtt Pacsér községben mint ahogy a lapok beszámoltak róla — Sós József sertéskereskedőt és feleségét több baltacsapással meggyilkolták és a lakást kirabolták. A gyilkosok 8000 pengő készpénzt, rengeteg ruhaneműt és értéktárgyat vittek magukkal. A rablógyilkosságot a házaspár fia fedezte fel néhány órával a borzalmas tett elkövetése után. Sós István még élt, de mielőtt orvosi segítség érkezett volna, meghalt.

Hétfőn délután a nyomozó csendőrök től rádiótávírat érkezett a budapesti főkapitányságra. A csendőrség arra kéri a budapesti rendőrséget, hogy kapcsolódjék be a nyomozásba, mert a gyilkosok a jelek szerint a fővárosba menekültek. Megállá-

pitották ugyanis a csendőrök, hogy a gyilkosságot megelőző napon a bácskossúthfalvai kocsmában két fiatalember figyelte Sós Józsefet és látták, amint nagyobb összeget vett át Kurucz János vaskereskedőtől. A két fiatalember nyomtalanul eltűnt, most azonban a csendőrség arról értesült, hogy látták őket a vasútállomáson, amint Budapestre váltottak jegyet. A csendőrök több jelből arra következtetnek, hogy ez a két fiatalember követte el a borzalmas rablógyilkosságot.

A budapesti főkapitányság detektívjei a távirat vétele után megindították a nyomozást a két fővárosban bujkáló rablógyilkos kézrekerítésére.

Károly exkirály báb kormányt akar felállítani, hogy pénzt szerezzen Angliától

Vichy, január 13.

(MTI) A francia sajtó részleteket közöl Károly volt román király amerikai tevékenységéről. A lapok táviratokat közölnek, amelyek szerint Károly bábkormányt szándékozik alapítani. A volt király — szokásához hiven — most is anyagi okok miatt cselekszik.

A Párizsban megjelenő Cri du Peuple mexicói jelentése szerint az ottartózkodó exkirály legközelebb Washingtonba készül, hogy ott az emigránsokból ugynevezett „szabad román kormányt” alakítson. Károly király kifejtette újságírók előtt ezt a tervét, de azt nem volt hajlandó elárulni, hol lesz az új kormány székhelye. Kijelentette, hogy Lupescu asszony nem kíséri el

utjára s hozzáfűzte, hogy az általa megalakítandó kormány támogatni fogja Rooseveltet és Churchillt. Arra a kérdésre: „Számít-e rá, hogy valamikor visszakerül trónjára”, — azt felelte: Ez a jövőtől függ. A lap szerint Károly terveinek indítóká rendkívül zilált anyagi viszonyaiban keresendő. Bábkormányának megalakításával azt reméli, hogy pénzügyi támogatásban részesül Rooseveltnél és Churchillnél s hogy a puritán angolszászokat megnyerje, ideiglenesen megválti Lupescu asszonytól is.

A France Socialiste hasonló tartalmu táviratot közöl s úgy véli, hogy Károly kezdeményezését úgy lehet minősíteni, mint „bevezetést a pénzügyűjtéshez”.

Felakasztották anyjukat, hogy örököljenek

Nyolc évvel ezelőtt jelentette be Lázár János röszei gazdálkodó a rendőrségen, hogy feleségét a tanyában felakasztva találta. A helyszíntre kiszálló bizottság akkor megállapította, hogy nem történt bűntény, hanem az asszony öngyilkos lett. Lázár János két év múlva újra megnősült. Az esküvőt követő napon az új asszony-
nak bevallotta, hogy első felesége nem természetes halállal halt meg, hanem gyermekei akasztották fel. Elmondotta, hogy az ő lánya, Szécsi Mártonné Lázár Mária és bátyiuk Lázár Antal, valamint ennek felesége, Koszó Julianna követték el a szörnyű gyilkosságot. Előbb a szoba gerendájára akasztották fel az asszonyt, majd le-

vágták a kötélről, kivitték a pitvarba és az ott álló létrára újból felakasztották. Az új asszony nagy megdöbbenéssel hallgatta férje vallomását és a büntényről nem mert szólni senkinek, mert félt, hogy ő is elődje sorsára jut. A múlt év decembereiben bírósági végrehajtók érkeztek a tanyára. Lázár Jánosné úgy érezte, hogy elérkezett az alkalom s mikor a hivatalos ügyet elintézték, odaszólt urának:

— Most járjon a szája az urak előtt, mondja el, hogy mi történt első feleségével. A végrehajtók figyelmesek lettek a megjegyzésre, a gazdálkodó azonban nem adott felvilágosítást. A végrehajtók jelentése alapján ekkor kapcsolódott be az ügy-

be a rendőrség. Szigorú vallatás alá fogták Lázár Jánost és feleségét, valamint fiait is. Az előállítottak mindannyian tagadják a gyilkosság elkövetését.

Országos műkorcsolyázó versenyt rendeznek Pálison

A Délvidék szabadkai szerkesztősége jelenti: Érdekes és országos jellegű sportesemény színtere lesz a közeli napokban a kies Pálisfürdő, amelynek eleven és mozgalmas sportélete a Pálisi Sport Klub sikeres tevékenysége révén az elmúlt esztendő során is sok érdekes eseményt és értékes eredményt produkált. Ez az egyesület, amely

színmagyar jellegét a közeli és távolabbi múlt minden politikai vihara és viszontagsága közepette is meg tudta őrizni, a jugoszláv bajnoki listán is az előkelő harmadik helyet tudta kivívni magának.

Ez az akkori viszonyokat figyelembe véve igen nagy eredménynek számít és becsületére válik annak a hivatott és áldozatkész vezetőségnek, amely a sokféle megkötöttség, korlát és akadály ellenére is biztosítani tudta a fejlődés lehetőségét.

Bizonyosra vehető, hogy most, amikor az egyesület végre bekapcsolódhatott a magyar sportélet egyetemességébe, itt is derekasan megfogja állni a helyét.

A Pálisi Sport Klub, hűen eredeti és régi programjához, igyekszik kihasználni a téli időszak nyújtotta sportlehetőségeket.

Az Országos Magyar Korcsolyázó Szövetség megbízásából január hó 18. és 19. napján Visszatérési jégünnepélyt rendez, amelyen a Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Délvidék és Budapest legkiválóbb jég sportolói és műkorcsolyázói is résztvesznek.

Megbizta továbbá az Országos Korcsolyázó Szövetség a Pálisi Sport Klubot azzal is, hogy a kétnapos jégünnepség keretében

országos műkorcsolyázó versenyt rendezzen és erre meghívást kaptak egy a junior, mint a szenior hölgy- és férfiversenyzők legkiválóbbjai.

A jelentős sporteseménynek ígérkező kétnapos jégünnepélyt az országos sportforumok támogatásával rendezik és bekapcsolódik a rendezésbe Szabadka városa is, amely áldozatkészen támogatja a Klubot a minél teljesebb siker elérése érdekében.

Mint érdekességet említjük meg, hogy a mintegy kétszáz főnyi meghívott vendégsereg, a magyar sporttársadalom előkelőségei sorában az összes fővárosi sportegyesületek és országos sportforumok vezető személyiségei, a műkorcsolyázás és jégkorongozás legjelesebb kiválóságain kívül számitanak vitéz Béli altábornagy, a magyar sport legfőbb irányítójának részvételére is. Minden valószínűség szerint előjön Puhár István is, aki mint az Országos Sportközpont előadója vesz részt a versenyeken, tekintve azonban, hogy

megtörténtek az intézkedések a nagyszabású sportesemény rádióközvetítésére, minden valószínűség szerint Puhár fogja konferálni a helyszíni közvetítést.

Az ünnepségek részletes programja egyébként a következő:

Január 18-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tábori szentmise.

D. u. 3—1/26-ig két jégkorong elődöntő mérkőzés.

Este 6 órakor színes reflektorok fényében műkorcsolyázó verseny.

Este 7 órakor műkorcsolyázó bemutató.

Január 19-én, hétfőn d. e. 10—12. jégkorong előmérkőzés.

D. u. 3 órakor a jégkorong döntőmérkőzés.

D. u. 4 órakor a műkorcsolyázóverseny folytatása.

Este 6—7. Műkorcsolyázó kettős párok és táncoló párok bemutatója.

Este 8 órakor társasvacsera.

Pális Visszatérési jégünnepélye iránt máris országos érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség mindent megtett a siker biztosítására. Reméljük, hogy az idő is kedvező lesz és Pális vendégei egy komoly és szép sportesemény kellemes emlékével fognak távozni Bácska vendégszerető földjéről.

Kozma Béla.

HIREK

Ugyeletes városi rovos: Dr. Kuczai János, Csihás Benó utca 12. Tel.: 96. Az egyeleti szolgálat vasárnap d. u. 14 órakor kezdődik és következő vasárnap 14 óráig tart.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

ORVOSI HIR. Dr. Greiner Károly, a szegedi Gyermekklinika tanársegéde, csecsemő-, gyermek szakorvos, megkezdte rendelését. Rendel naponta d. e. 8-10-ig és d. u. 2-4-ig. Szemző kórház I. emelet. Telefon: 332.

Megnyílt a zombori Városi Könyvtár. A napokban nyílt meg a Levente székház földszintjén a zombori Városi Könyvtár és új magyar könyvekkel ismét rendelkezésre áll a közönségnek. A beiratkozások már folynak, s évi 8 pengő tagdíjért — ami négy részletben is fizethető — a szépirodalmi és tudományos művek hatalmas tömegéből választhatnak olvasnivalót a tagok. A könyvekről nyomtatott katalógus készült és annak ára 2 pengő. Könyvkölcsönzés minden délután 3-6 óráig.

Kibővítik a bajai kereskedelmi iskolát Bajáról jelentik: A bajai tanítóképző intézet kibővítésével kapcsolatban sok szó esett annak idején a bajai kereskedelmi fiúiskola kibővítéséről is, amire ugyancsak a megsaporodott tanulólétszám miatt volt már szükség. Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter, Baja város országgyűlési képviselője közbenjárására a kultuszminiszter a kereskedelmi iskola kibővítéséhez is hozzájárult és megfelelő anyagi támogatást nyújtott a városnak. Az iskola felépítésére rövidesen sor kerül, mert az iparügyi minisztériumban jan. 15-én már megis tartják a versenytárgyalást.

Január 19-én kezdődik Szabadkán a színházi évad. Az után a sok bizonytalanokodó huzavona után, amelyről a Délvidék már több ízben beszámolt, most ugylátszik a szabadkai színiévad kérdése a megoldás küszöbére jutott. Kardos Géza szegedi színiigazgató elhatározta, hogy január 19-én megkezdik Szabadkán társulatával a színelőadások sorozatát. Reméljük, hogy most már nem jön közbé semmi, ami a tervet megghiúsíthatná...

A bajai földművesi felügyelőség új vezetője A pénzügyminiszter vitéz Vámos János m. kir. műszaki tanácsost Szombathelyről Bajára helyezte s az itt ujonnan felállított földmérési felügyelőség vezetésével bízta meg. A földmérési felügyelőség — amelynek hatásköre az egész megyére kiterjed — Baján a volt vármegyeháza II. emeletén nyert elhelyezést.

A céltudatos egészségápolás egyik legfontosabb szabálya az, hogy az ember hehетенként legalább egyszer, reggel felkeléskor, egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet igyon, mert ez a gyomrot és a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

Megtelt hajókkal a bajai téli kikötő. A Dunán meginduló jégzajlás elől számos hajó menekült be a jól védett bajai téli kikötőbe, amely zsúfolásig megtelt gőzösökkel, uszályokkal és motoros hajókkal. Német, román csch, szlovák, szerb, török és magyar trikolorok lengenek a bajai téli kikötőkben, amely most egészen úgy fest mint egy nemzetközi kikötőváros.

Rövidesen sor kerül Baja törvényhatósági bizottságának átszervezésére. A vonatkozó rendelet értelmében, amely szerint a városi bizottságoknak a jövőben nem lehetnek a legtöbb adófizetés jogán (virilisták) választott tagjai, Baja város vezetője az idén már nem is állítja össze a virilist névjegyzéket. A törvény alapján megszűnt a zsidó hitfelekezeti képviselő, valamint a zsidó bizottsági tagok tagsága is és így rövidesen sor kerül a törvényhatósági bizottság átszervezésére.

A doroszlói iparos kör és a kereskedők kérenek új vezetőséget. Az iparos és kereskedők köre a következő új vezetőséget választotta meg: elnök: Korhammer Ferenc, alelnök: Varga Imre, titkár: Mókus István takács, pénztáros Stampfer Márton ifj. könyvtáros Traub György, választmányi tagok: Diósi Imre, ifj. Farkas Pál, Szabó János, Varga Mihály, Butor Árpád, Tancsik János, Moschina József, Tallósi Imre, Vitmann Frigyes, Nagy István és Pertli András.

Nem lehetnek zsidó tagjai a topolyai Gazdakörnek. A Gazdakör vasárnap tartotta rendkívüli közgyűlését Mikuska Mihály elnökletével. A jelentésekből kitért, hogy a körnek jelenleg 387 tagja van. A múlt év júniusában 261 tagot tartottak nyilván. A körnek 2500 pengős tartozása volt, ezt a jelelvők percek alatt összeadták. Az új alapszabályok felolvasása után Huber Elek indítványára kimondották, hogy zsidók nem vehetők fel a kör tagjai sorába. Azokat a zsidókat, akik régebbi idő óta tagjai a körnek, most kizárják.

Ujverbász új előjárósága. Kurtz Henrik községi bíró lemondása után dr. Cseh János kulai főszolgabíró új vezetőséget vezetett ki. A községi bíró Schumacher József, albíró Krámer Márton, közgyám Stötzer Károly, pénztárnok Schadt Konrad.

**JEGYZE FEL
a napot és helyet:
Zombor - Vadászkiirt
1942 I. 24**

Megalakult a KALOT Doroszlón. Egyházi elnöke Tóth József lelkipásztor, világi elnöke Kordélyos Antal, ifj. elnök: Papp Imre, titkár: Király Lajos, jegyző Kordélyos Lajos, pénztárnokok Császár Márton és Király István, gondnok Szali János, háznagy Szabó István, ellenőrök Tancsik Pál, Diósi Márton, Diósi Ferenc, Terzics József és Király István. Választmányi tagok Takács József és Andrek István, sport és propaganda szakosztály vezetője Róka János, Nagy László és Pákai Imre, gazdasági és szociális osztály vezető Tallósy Ferenc könyvtárosok: Engelhardt Lajos és Brenner Lajos.

FILM

ARENA:

A vénleány

Bette Davis nagyszerű alakítása A vénleányban minden eddigi filmjét és sikerét felülmulja. A vénleány a Warner Bros legjobb produkciója. A film meséje 1861-ben játszódik Philadelphia-ban. Az anyai szeretet éposza ez a film, amelynek Zomborban is nagy sikere lesz.

Az Arena szerdán mutatja be A vénleányt. Mellette még a legújabb híradó fut a moziban.

NEMZETI:

A postamester

A hólepte orosz sikságon vágat a szán... Így kezdődik a filmmeséje, amely egy hányatott életű leány tragédiáját mutatja be. Dunja, a postamester lánya megrázó élete elevenedik meg.

A film az egész országban nagy sikert aratott. Budapesten telt házak előtt játszották hetekig. A kritika a legjobbakat írta. Henrich George alakítása olyan művészi, olyan megrázó, hogy felejthetetlen marad. Hilde Krahl szépségével és nagyszerű játékával büvöli el a közönséget.

A film már második napja fut telt házak előtt a Nemzetiben.

Analfabétatanfolyam nyílik Orszálláson. A Magyar Közművelődési Egyesületben analfabétatanfolyam nyílik február 1-vel. A tanfolyamon résztvehet minden nem iskolaköteles egyén, aki ebbeli igényét bejelenti az egyesület vezetőségénél. Jelentkezési határidő február 1-e minden nap este 7-9 óráig az egyesület hivatalos helyiségében.

Méhész-tanfolyam Adán. A Dunatízsa közti Mezőgazdasági Kamara a méhészek részére ötnapos tanfolyamot rendezett a Gazdakörben. Előadásokat Gaál Imre ny. kir. méhészeti felügyelő és Zsarnóczai Géza tartottak.

90.000 halasó Németsországban. Németsországnak jelenleg 90.000 pontytenyésztő halastava van. A német halgazdaságban 55.000 hektár területre rugó halastavaival messze kiemelkedően Felső-Szilézia áll az első helyen. A ponty Németsországban tudvalevőleg a legkedveltebb karácsonyi fogás.

Megalakult a Baross Szövetség óbecsei fiókjá

A Baross szövetség óbecsei fiókja vasárnap alakult meg. A közgyűlést Berecz Gyula főjegyző nyitotta meg, s azon a következő vezetőséget választották: díszelnökök: Petrányi Ferenc, Gyüre Károly, dr. vitéz Hódy István, Berecz Gyula, Szmik Gyula, Glazer Péter, elnök Kovács Sándor társelnökök Uborka János, Nagy Béla, alelnökök: Komáromi János, Hodik Dávid, Brankovits Gyula, Repperger Ferenc, dr. Tóth Béla, Szonomár László, Nikióit Ferenc ügyvezető elnök Csányi Sándor, titkárok Zsótér József Csath Zoltán, ügyészek dr. Sifius Imre, Horváth Béla, orvosok: dr. Klemm Ádám dr. Réh Dezső, pénztáros Klemm József választmány: Tancos István Weigner Károly, Ábrahám János, Stréf János, Kisrúcai Ferenc, Drapós János, Rump Antal, Kiss Imre, Horváth Dezső, Terék Márton, Schumacher Dezső, Sárvári Ferenc Papp Ferenc, Péntes József, Nagy Antal, Kiss István, Föglein Ferenc, Dózsa István (B. Földvár), Korhec János, Ádám József, Nagy Lajos, Varnyu Lajos Markovics József, Balázs István, Alexi Kornél Zavařgő József, Zelenay Kálmán, Zórád György, Ruzitska Mihály, Ország István, pótagok: Glesser Nándor, Poósz Jenő, Szabó Mihály Csábi Lajos, Kolovics Lajos, Nagy Dezső, felügyelő bizottság: Orosz Lajos, Balaska István, Benkő János, Bálint József, Janak Imre, Molnár Sándor.

Baja város főispánja is részt vesz a zombori installáción

Bajáról jelenti a Délvidék tudósítója: Az egész Felső-Bácska boldog örömmel fogadta a megnagyobbodott vármegye első ünnepi közgyűlésének 15-i megtartásáról szóló hírt. A zombori főispáni hivatal által kibocsátott díszes meghívók Baján, Bácsalmáson és Jánoshalmán is kézhez jutottak már és Baja város, valamint a községek vezetői nagyban készülődnek a csütörtöki közgyűlésen való részvételre.

Baja város főispánja és polgármestere számos bizottsági tag kíséretében mennek át Zomborba, hogy részt vehessenek a történelmi nevezetességű közgyűlésen; amikor 23 év után először ismét magyar imádkóktól és magyar szótól lesz hangos a régi vármegyeház közgyűlési terme.

Osszedarabolták és zsák bavar-ták áldozatukat a gyilkosok

Versailles-ből jelentik: Versailles közelében borzalmas leletre bukkantak a járőrök. Egy zsákban darabokra vagdalt holt testet találtak, amelynek csak a keze lógott ki a zsákból. A megkezdett vizsgálat eddig csak annyit állapított meg, hogy az áldozat 25 év körüli férfi.

KÖZGAZDASÁG

Ki árusíthat piacokon és vásárokon?

Heti vásárokon, illetőleg országos vásárokon iparcikkeket, valamint élelmiszereket keresetszerűleg csak az árusíthat aki iparüzésre megfelelő iparjogosítvánnyal rendelkezik. Ennek az iparjogosítványnak azonban az 1922. évi XII. t. c. §-a értelmében meghatározott telephelyekre kell kiállítva lenni és nem szólhat csupán piaci árusításra, mert a fennálló joggyakorlat és elvi határozatok szerint kizárólag vásárokon piacokon való árusításra iparigazolvány nem állítható ki.

A megfelelő iparjogosítvánnyal rendelkezők közül az országos, havi és heti vásárokon, napi piacokon továbbá bucsukon árusításra jogosultak piacokon illetőleg bucsukon csak akkor árusíthatnak, ha az az elsőfokú iparhatóság, amelyik az iparjogosítványt kiadta, a vásári, piaci és bucsu

árusítására is engedélyt ad.

Ez az engedély az ország egész területére szól, de természetesen nem érinti azokat a korlátozásokat, amelyeket egyes piacok látogatása tekintetében külön rendelkezések, illetőleg szabályrendeletek felállítanak.

A kereskedelemügyi miniszter körrendeletben értesítette az I. fokú iparhatóságokat, hogy az említett engedély iránti kérvény bármikor előterjeszhető és az engedélyt — új iparjogosítvány váltására kötelezés nélkül — a meglévő iparjogosítványra kell rávezetni.

Addig, amíg az iparhatóság az engedélyt iparjogosítványra rá nem vezeti, iparát (kereskedését) vásárokon, piacokon, illetőleg bucsukon nem gyakorolhatja

Takarmánymag-termesztő egyesület alakult

Baró Bánffy Danjel földművelésügyi miniszter rendeletére a magyar-német együttműködésből vállalt kötelezettségeink végrehajtására alkalmi egyesülés alakult Takarmánymag Termesztő Egyesülés néven. Az alakuló közgyűlést január 8-án tartották meg. Az egyesülés elnöke vitéz dr. Bittera Miklós felsőházi tag, gazdasági akadémiai rendes tanár. Az egyesülés célja a takarmánymagtermelés szerződéses lebonyolítása a magyar-német megállapodásban részletesen felsorolt takarmánymagvakra.

Az egyesülés tagjai: Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Futura a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Rt, dr. Karsay Gyula, Pásdán és Wolter Magkereskedelmi Rt, dr. Kristof József, dr. Szekeres János, Pálmai István, Bishof és Alex, Visky Balázs József, Vetőmagelszaporító és Értékesítő Rt., Schneller és Zsabetich, Fruges Terménykereskedelmi Rt, Délmagyarországi Gazdatárház Szövetkezet, Ivánka és Noczky és Ujvári Ferenc budapesti cégek az Erdélyi Gazdák Magértékesítő Szövetkezete Kolozsvár és Csonka Mihály Miskolc.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Elso délvidéki kelmeleltő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

az Erzsébet ligetnél

Börkabátok festését is vállalom!

Burgonyát csak főve elessünk

A burgonya takarmányozásánál összetételét 25 százalék szárazanyag, 0,6 százalék emészthető fehérje és 21,7 százalék keményítő értékben határozzuk meg. Ezenkívül számításba vesszük, hogy a burgonyaeltartásnál az anyag súlya 9-12 hónap alatt 8-10 százalékot szokott csökkenni a szemes termény évi legtöbb súlyvesztése 2 százalék). Rideg sertésekkel szoktunk nyers burgonyát is etetni, amit a legelőről hazajáró sertések kisebb mennyiségű előlőről hazajáró sertések kisebb mennyiségűben hirtelen felfalnak, elfogyasztanak. A nyers és főtt (párolt) burgonya takarmány értéke között párosan kiszámítva valóban veszteség látszik, de a nyers burgonya etetésnek állategészségügyi akadálya van, amire rájöttek rég és ezért nem alkalmazták. Ugyanis megfigyelhetjük, hogy a nyersen felaprított, összezuzott burgonya először lilaszínre, majd feketére változik, ami hatalmas vegyibomlás jele és ettől a lilásfekete burgonyától az állatok megbetegednek. Hiába volna a legmondosabb etetés, a vajúkban az edényben visszamaradó meg sötétedett színű nyersburgonya az állatok betegségét okozná. Ez a gyakorlati tapasztalás vezetett a burgonya főzveetéséhez, mert a nyersétel egyáltalán káros. Még a főzésnél gőzölésnél is rájöttek az anyagilag nagyon is érdekelt gazdák, hogy célszerű a főtt burgonyát este faedényben öszszeszedni darával vagy korpával meghinteni és reggelig fedve fűleszteni (pácolni). Mert az ilyen kellemesen savanykás ízű és csípősabb étvágyjal fogyasztja az állat és a hizol, többet bírnak enni, anélkül, hogy csomórt kapnának. A gőzölt és pácolt

főttburgonyát igen gazdaságos viz helyett lefőlőzött tejjel felhigítani. A pácolást két napra mellőzzük minden héten, hogy az etetés változatosabb legyen.

Bor dohossága hordótól

A bor dohos szagának és ízének gyógyítása faszénpor belekeverésével történik. A hordóból vödörbe kivesz minden hektóból 6-8 liter bort, azután hektójára számítva 15-20 deka faszénport belekever a hordóba ugynevezett borkeverő vassal. Ha ez megtörtént, a vödörből visszaönti a bort a hordóba és ismét jól elkeveri. A szénporral elvegyített dohos bort hagyja nyolc napig pihenni, ezalatt a faszénpor magabevesszi a rossz szagot, leülepedik a hordó fenekére és a bort átfújhatja egy tiszta hordóba óvatosan, hogy a hordófenék lerakódását fel ne kavargassa. Megtörténhet, hogy a faszénpor csökkenti a bor zamatanyagát, ízét, de ez sem baj. Ha a bor már elvesztette a dohos ízét, egészséges, zamatos borral elhazásítva, kellemes ízű lesz.

Az európai papíripar faszükséglete állandóan növekszik

(MN) A német papíripar kormánybiztosa, dr. Dorn „Az európai papírgazdálkodás alapelvei” címen tanulságos tanulmányban foglalkozik az európai papíripar nyersanyagellátásának jövőbeli alakulásával. A tanulmány szerint Európa papírfogyasztása 1900-tól 1937-ig megötszöröződött. Mivel egy tonna papír előállítására átlagban 4 köbméter fa szükséges, Európában csupán papír-

ipari célokra 1937-ben kereken 52 millió köbméter fát kellett kivágni. Az erdőgazdálkodásnak különösen Németországban és a skandináv államokban bekövetkezett nagy fejlődése ellenére az óriási szükséglet fedezésére az európai papíripar 6 millió köbméter fa behozatalára kényszerült, melynek a fele Németországra esett. Minthogy ez a fejlődés előreláthatólag tovább folytatódik és a német papírfogyasztás mértékét előbb-utóbb a többi európai államok is meg fogják közelíteni, az európai papíripar nyersanyagellátásának kérdése hovatovább a jövő egyik legégetőbb kérdésévé válik.

A kérdés megoldása csupán az orosz fa bevonása után lehetséges. A Szovjetunió fafőlölegét többszáz millió köbméterre lehet becsülni, úgyhogy az orosz készletek minden valószínűség szerint a növekvő európai szükséglet fedezésére is hosszú ideig elegendők lesznek. Idővel természetesen a távol-ész orosz őserdők kiaknázása is szükségessé válik, ez azonban a nagy távolságok miatt a költségeket annyira emelni fogja, hogy az európai pótlanyagok, úgymint a burgonyaszár, szalma, turfa és lignit intenzív felhasználására irányuló törekvésekről a jövőben sem szabad lemondani.

Közgazdasági hírek

Árdrágításért elítélt verbászi tejeskófiak. A bíróság árdrágításért több verbászi tejeskófát ítélte el. Hinkel Fülöp né 250 pengő, Nei Frigyesné 100 pengő pénzbüntetésre ítélték. Balázs Jánosné a vaját mértédrágáiban, 250 pengő pénzbüntetésre ítélték. Iszka Gyököné a tojásért kért többet, 20 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Csirke satnyasága, bélférge. A bélférgek sokféle változatban élőködnek a baromfiak belső részében és kisebb-nagyobb kárt okoznak. A giliszták irtására többféle féreggűző szert alkalmaznak jobb-rosszabb eredménnyel. A siker biztosítására első és legszükségesebb: koplaltatni az állatokat, úgyhogy egy napig csak fokhagyma főzetlevét isszák. Másnap liszt- és arekadióporból készített, borsó nagyságu tésztagömböcskéket, egy csirkének 2-3-at lecsuszta tunk a nyakán és székfővirágfőzetét itatva zárthelyen tartjuk egy napig, hogy az elhajtott bélférgeket az ürülékkel összegyűjtve elegethessük. A bélférgek tulságos elszaporodása esetében elhullás is bekövetkezhet. Tanyákon a baromfiak gilisztát úgy hajtják el, hogy fokhagymát igen apróra eltörnek abból picit liszttel kukorica szem nagyságu darabkákat hosszukásra formálnak, majd megszirozva, csuszóssá téve a tyukok nyelőcsövén lehuzogatják a begybe, Tócsát, pocsolját a baromfiudvaron, legelőn ne tőrjünk, mert ezek az orsóférges tenyészbolcsói.

A nyersterménykereskedő üzletköre. A nyerstermény fogalmi körébe tartozik a gabona, a gazdasági magvak, szilvas takarmány, cirok, kender, makk, gubacs, fenyőtoboz, cser, gyanta s általában véve a földnek feldolgozásra még át nem ment növényi terményei. Nem vonhatók tehát a nyerstermény körébe az állattenyésztéssel kapcsolatban keletkező állati termékek sem, mert ezeket az állati termékek fogalma alá tartozóknak kell tekinteni. A nyerstermény fogalmi köre azonban olyan tág, hogy az ez alá vonható cikkeket kimerítően elsorolni nem is lehet. Nem engedhető meg ezért hogy ily fogalom meghatározásával iparjogosítvány adassék ki, mert ez az egyes kereskedelmi szakmák között amúgy is nehezen megvonható határvonal még inkább elmosná.

Drogéria üzletet gyakorlóknak gyógyáru nagykereskedői tevékenysége. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 150760 I. b./1941 sz. körrendeletével közölte, hogy drogéria mesterlevéllel rendelkező egyének jogosultak gyógyárunagykereskedői iparengedély elnyerésére.

(3)

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

— Ah! Látszik, hogy te nem vagy régi habituéje a kivégzéseknek, mint én... tud meg Fandor, hogy ez az egyre erősödő morai, amit örvendő felkiáltások szakítanak félbe, azt jelenti, hogy a tömeg üdvözli az „Igazság fája” megérkezését.

Juve nem csalatkozott. A legkevésbé sem — tiltakozott élénken Mr. Swift. — Nem képzeli talán milord, hogy egy kétes hitelességű márvánvért hajlandó lettem volna áthajóztatni Angliába? Nekem teljes a bizalmam az ön kiváló szakismeretében és tudom, hogy sohase téved. De... egyszer mégis tévedhet. A jóhiszemű tévedést pedig senkinek nem lehet bűnül felróni, Tudom, hogy ez a szobor az eredeti, de ha a tudósok szakbizottsága, amely holnap fog kiszállani ide, az Arlington-palotába, hogy átvegye a szobrot és a többi műtárgvakat...

— Már ezt is tudja? — kiáltott fel a lord elképedve.

Mr. Swift nem zavartatta magát. Szemrebbenés nélkül folytatta:

— ... esetleg megtörténhet, hogy ezek az urak azt találják megállapítani, hogy ez a szobor éppúgy nem az eredeti, mint az eddig ismert másik két másolata...

— Kezdekem, hogy ez igenis az! Kétségtelen bizonyítékaim vannak...

— Félreért. Én ezt nem vonom kétségbe. Csak fölvetem a kérdést: mi történék, ha holnap a bizottság mégis ezt állapítaná meg?... Bizonyval nem dölne össze azért a világ!

Arlington agyában kezdett már derengeni valami. Kezdtől rájött, hogy nem is annyira örült, mint inkább egy mindenre elszánt, körömfönt kalandorral van dolga. Első gondolata az volt, hogy irasztala fiókjából villámgyors mozdulattal előkapja revolverét és különös vendége mellének szegyezve, kényszeríti őt sürgős távozásra. Azonban meggondolta magát és nyugalmat színlelve mondta:

— Figyelem, folytassa csak!

— Azt hiszem, meg fogjuk érteni egymást. Én megveszem öntől a szobrot, kifizetem és még az éjszaka folyamán elszállítom, illetve kicserélem.

— Kicserelem?
— Egy csalódásig hü és pontos másolattal. Ha azután a bizottság holnap megállapítja, hogy ezáltal sem az eredeti került napfényre, csupán jóhiszemű tévedés történt, ami mindenkivel megeshet.

Itt szünetet tartott az amerikai, majd látva, hogy Arlington nem felel, megkérdezte:

— Nos milord, mitszól ehhez? Nemde zseniális?

Arlington ugyanazzal a mozdulattal, amellyel székéből fölemelkedett, egyuttal megnyomta az asztalán levő csengőt is. Arcára piros folt gyújtott a felháborodás.

— Valóban miszter Swift, ebből a beszélgetésből látom, hogy ön zseniális... gazember!

Az amerikai felpattant.
— Ez a felelet az ajánlatomra?
— A méltó felelet az volna, ha azonnal rendőrt hívatnék és lecsuktatnám. De nincs időm most ilyesmikkel foglalkozni, ez a szerencsém. Máskülönben...

Swift is felpattant székéről. Kihuzta magát, amennyire testi gömbölyűsége engedte és olvan felsőbbbés hangon, amely az adott helyzetben teljesen érthetetlennek tűnt, megszólalt.

— Arlington lord, én azért jöttem, hogy becsületes üzletet kössék. Pénzt ajánlottam fel önnek, egy egész vagyon. Visszautasított, ám jó. A történendőkért magára vessen!

— Elég! — csapott az asztalra erélvese, Arlington. — Még fenyegetőzik is?

Az ajtó ebben a pillanatban kinyílt és a küszöbön megjelent az inas alakja.

— Kisérje le ezt a zurat — hangzott a kemény parancs.

Swift tetőtől talpig gögösen végigmért a lordot és sarkonfordult. A küszöbről azonban még visszaszólt:

— All right, lord Arlington. A szobor azonban mégis az enyém!

Folytatása következik

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Bitte, mein Herr, entschuldigen Sie, nur einen Augenblick die Feder!
Ich bin sofort fertig.

Wartet morgen um sieben Uhr am Westbahnhof!...
Herzliche Grüße, viele Küsse zum Geburtstag!...
Die besten Glückwünsche zur Vermählung!...
Helene's Zustand hat sich verschlechtert, kommt sofort!...

Várjatok holnap hét órakor a Nyugatgatinál!...
Szívélyes üdvözlés, sok csók születésnapra!...
Legjobb szerencsekívánatok az esküvőhöz!...
Ilona állapota rosszabbodott, gyertek rögtön!...
Kérem, uram, bocsásson meg, csak egy pillanatra a tollat!
Rögtön készen vagyok.

Szószedet

der Bahnhof, -s, -e pályaudvar die Vermählung, -en esküvő

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE:

? KI A TETTES ?

(79)

— Látom, hogy szenvedélyes műgyűjtővel van dolgom. Megérttem önt. De önnek is meg kell értenie, hogy képtelenség, amit kíván. Ez a szobor közkincs. Nem az enyém és nem az öné. De az öné is és az enyém is. Az egész emberiségé. Ezt senkinek sincs joga kisajátítani. De még lehetetlenség is.

— Nem lehetetlen. Egész jól meg lehet csinálni. Én már kiterveztem és gondoltam mindenne. Fontos csak az milord, hogy elvben meg legyen a hajlandóság önben, hogy a szobrot nekem megfelelő ellenértékért átengedje. A többi azután bizza rám!

— De hiszen én felelős vagyok ezért a szoborért a tudományok.

— A tudomány nem pusztul bele, ha véletlenül kiderül egy nagybecsűnek vélt műalkotásról, hogy... másolat csupán. Ilyenek már történtek világhírű tudósokkal is... Tévedni emberi dolog.

Arlington homlokára szigorú ránc gyűrődött.

— Nem értem. Mit akar ezzel mondani? Csak nem vonja kétségbe a szobor eredetiségét?

Nehéz kétkerekű, fehér ló által vont kocsi érkezett, ami teljesen el volt zárva, mintha két kerékre helyezték óriási fekete láda volna. Négy csendőrszeres lóháton és kivont karddal.

A kocsi megállott alig néhány méternyire Juve-tól és Fandor-tól és a csendőrök elvágtattak. A fekete mázolt nagy kerek láda mögött jött egy nyomorúságos zárt kocsi s abból három fekete öltözött egyn szállott ki.

— Monsieur de Paris és a segédei, Debler, a hóhér és a lakájai, magvarázta Juve Fandor-nak.

Az ifju nehezen fojtotta vissza reszketését. Juve folytatta:

— A nagy ládában, amit látsz, gerendák, deszkák és a nagy bárd van. Alig félóra alatt Debler és a segédei készen lesznek ennek a rettenetes masinának a felállításával és legfeljebb egy óra múlva Fantomas elvette méltó büntetését...

Mialatt Juve ezeket mondotta, Debler gyors léptekkel tartott a szolgálattelvő csapatok pa-

rancsnoka felé. Néhány szót váltott vele és helyeselni látszott az elhelyezés iránti intézkedéseit, aztán egy másik fekete öltözött urat üdvözölve — a városnegyed rendőrtisztjét — segédei felé fordult és nyugodt hangon rendelte el:

— Rajta gyermekeim, lássunk munkához! Debler most félfordulatot téve, észrevette Juve-öt és feléje tartott.

— Jó napot, mondta kezét szorítva vele.

Aztán mintha a legtermészetesebb dologról volna szó, mondta:

— Megbocsát, de kissé késtünk, sietős a dolgom...

A segédek egyenként előhúzták a ládacoscsi belsejéből a gerendákat, a deszkákat, a szürke vásznakat és végül a súlyos bárdot, ami tokban volt és mindezt rendkívüli vigyázattal helyezték a földre.

— Nézd, mondta Juve, milyen elővigyázattal kezelik ezeket a holmikat, nehogy megcsorbitsanak egyetlen darabot is. Mert tud meg, hogy a guillotin rendkívül kényes, precíz gépezet, ha csak egyetlen darab is rosszul van beilletsve vagy meg van sérülve és az egész együttesen nem áll vizszintes állásban a guillotin megtagadja a szolgálatot és a kivégzés nem sikerül.

Alig husz perc telt el a kellékek kirakása után és a guillotin már fel volt állítva és felé mereszve szörnyű karjait. Most a hóhér maga lépett fel az akként felállított emelvényre, vizszintező készülékkel konstátálta, vajjon az állvány teljesen vizszintesen áll-e, aztán beigazította a nagy késtökét, amelyre az elítéltet fektetik, föléje az ügvevezett szemüveget, vagyis egy kerek fagyűrűt, amelybe az elítélt fejét bekapcsolják végül pedig létrára állva, a nagy súlyos bárdot. Mikor mindezzel készen volt beillesztette a rugót, amelynek nyomására a bárd lehull és megpróbálta, vajjon jól működik-e? Felhuzta és leejtette a gyilkos szerszámot és meggyőződött arról, hogy minden rendben van. De még ezzel sem elégedett meg, hanem egy a segédei által odanyújtott szénacsomót a szemüvegbe bedugva, megnyomta a rugót. A bárd fényes csillanással, villámgyorsan hullott le és

ketté szelte a szénacsomót.

A kísérlet sikerült, a főpróba végbement, most már az előadásra lehetett gondolni, a valódi véres drámára.

— Minden készen van, mondta Juve, most már Deblernek nincs egyéb dolga, mint hogy újra fölvegye a hosszú fekete kabátját és Fantomasért menjen.

(Vége következik.)

Mosószappan

cserebe

zsiradékért

Minden háziasszony érdeke, hogy összegyűjtse háztartásában a hulladékzsirokat, mert azért cserebe szappant adok.

Egyed Pál

szappanipar

ZOMBOR

BARÁT U. 15.

TELEFON: 117.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára a Sajtókamara által megállapított, a Miniszterelnökség által jóváhagyott és december 1-én életbelépett tarifa szerint szavanként 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelígis hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbévegett jelígis leveleket továbbítunk. — Kérdezőkódésekhez válaszbélve melléklendő.

Irodahelység kiadó Rákóczi ut 11, szám alatt. Garszonlakásnak is alkalmas. Érdeklődni: Bercsényi ut 33. a-1152-f

Keresek megvételre Strasser tárogatót 14 billentvüset, iókarban levőt. Stefán János, Zombor, Horthy Miklós tér 4. a-1154-f

Telefonszámunk 2-07.

Kertészek figyelmébe! Karácsonyfaágak, duplalevelű (ezüst) minden mennyiségben, kilogrammonként 30 fillérért kapható. Kohut Péter, Zombor. a-1143-f

Bácskai Gazdasági Egyesület keres per-fekt gépirót(nőt). Németül tudók előnyben. Jelentkezni az Egyesületnél: Zombor, Rákóczi ut 43. a-1102